

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Doctor en Ciències Agràries

Cap del Servei Tècnic d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I GENÍS
JOAN ARUMÍ :: LLORENÇ BADELL :: JOSEP R. BATA-
LLER :: GUILLÈM DE BENAVENT :: LEANDRE CERVERA
ALBERT DANEÓ :: P. C. DANÉS I CASABOSCH :: FRAN-
CESC DOU :: M. FAURA I SANS :: PERE J. GIRONA
PERE GONZÁLEZ :: LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS
MANUEL LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: FRANCESC NOVELLAS :: VICENS
NUBIOLA :: C. OLIVERAS I MASSÓ :: CARLES PI
SUÑER :: JAUME RAVENTÓS :: JOSEP M.ª RENDÉ
M. ROSSELL I VILÀ :: JOAN SALOM :: JOSEP M.ª SOLER
I COLL :: SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT

VALERI SERRA I BOLDÚ (SECRETARI)

SUMARI

Els concursos d'animals de corral. Orientacions, per *M. Rossell i Vilà*. — Ratat de les oliveres. Aranyó, Phleotrips oleal, per *Joan Aguiló*. — Plantem arbres, per *Joan Vallés Estruch*. — La poda del roser, per *Vicens Nubiola*. — L'exposició de maquinària agrícola i el Concurs de tractors. — El concurs de porcs a Ripoll. — Comentarís. — Informació vinícola, per *Pere J. Llort*. — Informació oleícola, per *Lisini Andreu*. — Informació general. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Consultori, per *A.* — *T. T.* — *S.* — *T. U. S.*

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu H. B. C.**

MARCA "U. R. T"

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites d'un 20 a un 50 %

De venda en les principals cases d'adobs

**LA HISPANENSE INDUSTRIAL
Y COMERCIAL, S. A.**

BARCELONA
Bruch, 42
Tel. S. P. 678

MADRID
Argensola, 4
Tel. M. 4146

**SOCIETAT ENOLÒGICA DEL PENEDÈS
SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès**

PREMSES CONTINUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

BOMBES DE VEREMA "MABILLE"

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

Adobs químics : Sofres i Sulfats

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**
Número solt: **Pessetes 0'50**

Els Concursos d'animals de corral

Orientacions

LA Mancomunitat de Catalunya, proseguint la tasca de fomentar tota mena de riqueses, ha acordat fer extensius els Concursos de bestiar a les espècies que poblen els corrals de les nostres masies i les gàbies de molts particulars.

Els Concursos per animals de corral, o siguin gallines, conills, ànecs, oques i galls dindis començaran a celebrar-se probablement pel mes de març i el primer de tots a la comarca del Pla de Barcelona, en la qual s'hi troba comprès el bressol de la raça del Prat, de la qual raça sembla que documents de mil anys enrera citaven o almenys se'n feia alusió. És, doncs, quasi per dret propi, que el primer d'aquests Concursos sigui per a la raça de galls del Prat.

La raça del Prat és ben coneguda a Catalunya i fora d'ella. Avicultors i no avicultors coneixen bé els caràcters de la raça en qüestió. El professor d'Avicultura don Salvador Castelló ha definit la raça, i gràcies a les circumstàncies d'ésser el professor Castelló un publicista remarkable, no sols molta gent han après en les obres del professor Castelló els caràcters propis de la raça del Prat, sinó que les dites publicacions han contribuït a divulgar entre els avicultors estrangers la raça del Prat, convertint-la en una de les races, sinó de prestigi, almenys d'anomenada universal.

Però, amb tot i haver-hi a Catalunya molta gent encarinyada amb els animals de corral, especialment en gallines, el professor Castelló no ha tingut imitadors, car és probable que a la nostra terra la raça del Prat no sigui única, que en altres comarques de una manera ostensible, o en forma solament apreciable pels tècnics, existeixin altres races de gallines.

Ignorem que existeixi una monografia avícola del Penedès, de l'Empordà, Garrotxa, Selva, Plana de Vich, Vallés, és a dir de les comarques

fortament productores d'ous i pollastres. D'existir aquesta monografia sabriem al menys si en les comarques catalanes hi ha o no una raça pròpia; si l'aviram és de tal o qual raça, o si la població avícola és mestissa o barrejada.

En tant no sapiguem la raciologia avícola comarcal, hi ha el dret de suposar l'existència a Catalunya de més de una raça de gallines. I no seria estrany que aquesta hipòtesi es convertís en realitat a judicar pels treballs practicats en les passades vacances de Nadal pels alumnes de l'especialitat ramadera de l'Escola Superior d'Agricultura, els quals, seguint les orientacions de llur professor de Zootècnia, creuen haver trobat en les tres comarques estudiades (Baix Empordà amb Selva, Penedès i Pla de Bages) una gallina indígena penedesenca i un altra gallina autòctona empordanesa.

Quan es publiquin les monografies racials de les susdites gallines sabrem el què hi ha de cert en l'estudi practicat pels referits alumnes, estudi que, sigui quin sigui el resultat, tindrà sempre la valor de una iniciació seriosa de la catalogació racial avícola.

Si els estudis avícoles a Catalunya es troben tan endarrerits, essent les gallines d'entre els animals de corral, la representació de la riquesa més important, ningú trobarà estrany que no s'hagi escrit una paraula que denunciï els ànecs, oques i galls dindis que tenim, i que la monografia primera dels conills estigui encara per escriure.

I no obstant, precisa, la salut econòmica de la nostra pàtria ho demana, que no es desatengui la disseminada i importantíssima riquesa dels animals de corral. I un dels medis més eficaces per a fomentar-la és indiscutiblement els Concursos de reproductors.

Ara bé; els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat tenen per norma a l'anunciar un Concurs, estampar una definició del tipus que es desitja premiar. Fora del gall del Prat, *no sabem* ni d'aviram, ni de conills quines races hi han en les distintes comarques de Catalunya. Caldrà, doncs, abans de celebrar un Concurs d'animals de corral, veure al menys, el tipus a premiar, és a dir, serà necessari practicar un estudi dels subjectes concursables.

En les comarques que s'hagi de celebrar un Concurs, per mica que es pugui, s'haurà de donar preferència al tipus indígena, procurant no desvirtuar els interessos comercials creats, el crèdit de que gosin els productes.

La preferència a la raça indígena és convenient tenir-la en compte, perquè del contrari, és a dir, fabricant pollastres i ous amb races estrangeres la importació de reproductors seria continua i una gran part dels beneficis de la producció haurien de destinar-se a les despeses de la compra de reproductors o d'ous a l'estranger, mentre que si es compta

amb una raça pròpia, la importació pot tornar-se exportació i els beneficis líquids particulars i generals són molt més grossos.

S'haurà d'harmonitzar la raça amb la fama dels productes comarcals. Els ous de Vilafranca, per exemple, hauran de continuar produint-se de manera que per la seva bondat augmentin encare l'estima del consumidor. S'haurà de procurar que els ànecs i sobre tot les oques siguin portadores d'una ploma en consonància de la valor comercial d'aquest producte.

No cal oblidar que a Catalunya existeixen nombroses indústries la matèria prima de les quals és el pèl i la pell de conill. Harmonitzar els interessos de la Ramaderia amb els de les altres indústries és un deure; procurar que els nostres pagesos criïn els conills la pell i el pèl dels quals siguin de bona qualitat i per consegüent de més valor, era cosa que els Serveis de Ramaderia havien de tenir en compte.

Es per això que, fetes les degudes consultes als industrials consumidors de pells i pèls de conill, els Serveis de Ramaderia, no perden de vista que la principal explotació del conill deu ésser la de la carn, és troben més capacitats per assenyalar el tipus d'animal a produir en cada una de les comarques catalanes.

Els fabricants de pelleteria desitgen la pell blanca de pèl llarg i la pell blanca de pèl curt en primer lloc, després la pell de color gris argentat i, finalment, la pell gris ferre.

Als industrials de pèl el color no els interessa; desitgen que el pèl sigui tupit i fi. Els conills susdits realitzen el *desideratum* d'ambdós industrials. Tocant a la carn, els conills blancs i argentats i els gris ferre poden produir-la en grossa quantitat, ensems que de bona qualitat. El blanc de pèl curt, però molt tupit no és susceptible de pesar els quilos del blanc de pèl llarg i del de gris argentat, però té l'aventatja que la carn és potser la més superior d'entre els conills domèstics i la seva pell obté, a causa de fabricar-ne l'*herminia*, un preu més alt que les demés pells.

La repartició de la cria del conill en les diverses comarques catalanes podria efectuar-se de la manera següent:

CONILL BLANC DE PÈL LLARG

Vall d'Aran, Noguera Pallaresa i Noguera Ribagorça, Urgellet, Cerdanya, Valls de Ribes i Camprodon, Plana de Vich, Bergadà i Lluusanès, Pla de Bages, Solsona, Mig Segre (Pons), Urgell i Segrià.

A les comarques pirinenques el fred sembla que determini un pelatge clar: les llebres de terra baixa són del color dels conills; les llebres de

Cerdanya grisenques. És indubtable que el fred origina un pèl més llarg que el produït en una zona temperada.

Races que es poden criar reunint les condicions desitjables. Gegant blanc d'ull vermell o ros; Blanc del Bouscot, Blanc de la Vendée, Blanc d'Hotot.

CONILL BLANC DE PÈL CURT

Alt i Baix Empordà.

No s'hi destinen més que dues comarques. El consum de la pell d'aquest conill no és tan extens com la dels demés. La seva carn finíssima pot vendre's a un sobre preu. L'Empordà és més calent que les comarques indicades pel conill de pèl llarg.

Raça apropiada. Conill rus.

CONILL ARGENTAT

Vallès i Pla de Barcelona.

Gran productor de carn, pell apreciada. L'explotació d'aquest animal prop dels centres industrials valorarà més les pells. Els pagesos poden vendre-les directament a les fàbriques.

Races: Argentat de la Xampanya, Argentat Riches, Gonwernaar, Argentat Saint-Hubert, etc.

CONILL GRIS-FERRE

A totes les restants comarques. La comarca de la Garrotxa i La Selva per tenir grans extensions volcàniques no és aconsellable que criïn el conill blanc. Les terres de naturalesa volcànica determinen un pelatge roig-viu. El gris-ferre, doncs, està més indicat que els blancs i argentats.

Aquest conill, molt disseminat per Catalunya, no caldrà més, per successives relacions, fixar el caràcter color de ferre colat que té el pèl fi i tupit i cobert quasi sempre per un pèl com de conill de bosc. És un bon productor de carn, i molt estimat en la indústria de pèl.

Heu's aquí les orientacions a seguir, creiem nosaltres, en aquest moment d'abans de començar els Concursos d'animals de corral.

M. ROSSELL I VILA

Professor de Zootècnia de l'Escola Superior d'Agricultura

Ratat de les oliveres : Aranyó *Phleotrips Oleae*

La denominació de *ratat* o *aranyó* amb que nostres pagesos designen certa malaltia dels brots i fulles de les oliveres dóna un concepte equivocat de la verdadera causa del mal, especialment la segona; sembla en efecte que amb ella es vulgui assenyalar que l'afecció la produeix una aranya o un insecte que faci teles iguals o semblants a les d'aqueix octòpode. Mantes vegades hem pensat si amb la denominació d'*aranyó* volien expressar els olivicultors els estralls que a les oliveres joves especialment, causa un microlepidòpter, científicament conegut per *Margarodes-Unionalis*, la cuca del qual de nit rosega les fulles tendres i a mig fer de les oliveres joves, i de dia s'amaga sota terra o en un embolic de fulles que lliga amb fils de seda com d'aranya; mes al voler aclarir el cas, repetidament hem vist confondre els danys del microlepidòpter amb els de l'insecte objecte del present escrit. En aquesta mateixa equivocació cauen els castellans en denominar *arana* al *phleotrips oleae*.

La taxonomia que amb ses profundes concepcions i mirades d'àguila relliga amb grans abraçades les espècies per a formar grups, ha trontollat quelcom amb les del gènere *phleotrips*, puix tantost les ha classificat amb els hemipters com amb els neuròpters, pseudoneuròpters o en els ortòpters. Generalment de l'ordre satèlites es formen varis sub-ordres entre ells el dels tisanòpters tubulífers, i en aqueix sub-ordre s'hi col·loca el gènere *phleotrips* i l'espècie *phleotrips oleae*.

Sigui el que sigui l'ordre en el qual definitivament quedi classificat l'insecte, ses característiques són: ésser de color negre, i d'uns dos mil·límetres de llargada; cap cilíndric, antenes peludes de vuit articles, el primer i segon negres, els altres groguencs; el tercer és el més llarg de tots i l'últim el més curt; ulls grossos, situats al darrera d'aquelles. Pro-tòrax eixamplant-se fins al meso-tòrax; en aqueix continua l'eixamplament, disminuint fins al final del meta-tòrax; l'abdòmen de nou anells, va eixamplant-se fins al mig, començant des d'allí a estrènyer-se fins a l'últim que té la forma de tub. Cadà anell de l'abdòmen porta uns pèls al costat, l'últim anell n'està guarnit de varis de llargs i característics.

Les quatre ales són típiques, revestides per tot son entorn d'uns pèls plumosos.

Les potes són negre-groguenques, robustes, els tarses amb dues articulacions; acaba la segona amb dues ungles. L'insecte a voluntat pot treure una ventosa d'entre elles, ço que el fa apte per caminar per superfícies llises.

Es insecte que en nostres comarques dóna quatre generacions; la primera de primavera, la segona d'estiu, la tercera d'estiu i tardor, i la quarta d'hivern. Com tots els tisanòpters és de metamorfosi incompleta.

Cada generació consta d'ou, larva, pro nimfa, nimfa i insecte acabat. Haliday estudiant aquest insecte va descobrir que passava per una forma especial, abans d'arribar a ésser nimfa, i la nomenà *pro-nimfa*.

Fa bastants anys, quan no estàvem fets a aquesta classe d'estudis de

patologia vegetal, passàrem uns dies de grans inquietuds i grans defalliments; sovint trobàvem en les oliveres una classe d'insectes que en posar-los a la platina del microscopi, per la forma del cap, antenes i tòrax, els creïem del gènere *phleotrips*, però l'abdòmen groguenc i de forma curvada, desorientava les nostres presuncions i afeblia l'afició. Gran fou la nostra sorpresa i satisfacció, quan una pura casualitat va fer-nos veure que aquell insecte era la larva del *phleotrips oleae*.

Es difícil dir els dies que tarden per a evolucionar les generacions d'aqueix insecte, car les d'estiu són més ràpides que les de primavera i aquestes més que les d'hivern. En general, després de l'aparellament les mares fan postes d'uns trenta ous, unes vegades al davall de les fulles, altres a les galeries del *phleotribus* i del *hylesinus* o bé a les agalles produïdes pel *bacillus oleae*; les postes s'aviven als quinze dies, l'estat larvari dura uns dotze, i passats deu dies més, surt l'insecte acabat com l'hem vist abans. Després de la posta, la mare mor, com mor el pare completada la seva missió.

Danys que causa el phleotrips oleae. — Essent insecte de quatre generacions, i que en totes elles viu de l'olivera i del seu fruit, tot seguit pot comprendre's que es un paràsit terrible.

Tant en l'estat d'insecte acabat com en el de larva, causa grans danys a l'olivera i al fruit; en la generació de primavera rosega les flors, les fulles i escapsa els brots, en la d'estiu menja els fruits a mig fer, destruint part de sa carn, rosega les fulles que canvien de forma per les picades, i els brots escapsats debiliten i sequen les rames; en la generació de tardor viu també de les fulles, brots i olives, i en la d'hivern de fulles i brots.

Manera de combatre la plaga. — Les polvoritzacions amb arseniat de sosa no fallen mai al combatre aqueix insecte; la fórmula:

Aigua	100 litres
Arseniat de sosa del 60 % de riquesa en anhídrid arsènic.	400 grams
Calç apagada	1000 »

Dóna bons resultats fent tres tractaments: un al final de maig, altre al de juliol, i l'últim a mig octubre. Aquesta fórmula pot aplicar-se amb les màquines ordinàries de sulfatar els ceps, amb tija de tres metres.

La preparació és fàcil; es dissol en fred l'arseniat en l'aigua, de la mateixa manera que dissolem el sulfat de coure, i després poc a poc es va afegint tota la calç, i es remena ben bé amb un bastó. Cada vegada que haguem d'omplir les màquines polvoritzadores, caldrà remenar força el líquid.

La gasificació amb cianhídric dóna excel·lents resultats per a combatre aquesta afecció, i quasi totes les d'origen entomològic de l'olivera. La seva aplicació requereix personal tècnic, i un tren d'unes trenta tendes, per a que el treball resulti més aprofitat. El tren de gasificació gairebé sols poden tenir-lo la Mancomunitat, els Consells d'Agricultura o les Federacions de Sindicats.

JOAN AGUILÓ

La sembra superficial dóna millors resultats que la sembra profunda.

Plantem arbres

Hi ha molts agricultors que desconfien dels bons resultats dels arbres fruiters, perquè diuen que, si tothom en planta, arribarà un temps en què no serà remunerador el preu de la fruita, i tenen por de no poder-la col·locar al mercat. ¿Veritat que aquesta afirmació i aquesta temença, posades en boca d'aquells que si volen menjar fruita han de comprar-la, tot i disposant de terra per a obtenir una bona producció, fa pena i llàstima tot a un temps? No cal pensar-hi pas, per ara, en un excés de producció de fruita; ni per després tampoc, perquè, fins en el cas improbable de no poder-la vendre, pot utilitzar-se per a l'alimentació del bestiar, principalment dels porcs, als quals tant aprofita i que en fan festa major, com és festa grossa per a la casa on poden sacrificar per al seu consum una o més d'aquestes bèsties, majorment si durant l'any l'han vist créixer alimentat amb productes de la terra conreada pel mateix agricultor: productes, alguns d'ells, que no podrien ésser aprofitats per a res més i que es tradueixen en pessetes.

Havem doncs de plantar molts arbres, primerament per al consum nostre, que no s'hagi d'estalviar com per desgràcia succeeix actualment en moltes cases on, per pocs esforços que fecin, seria tot el contrari. I, assegurat el nostre consum, a vendre tanta fruita com es pugui; que, si podem treure pessetes de diverses collites, amb molta més eficàcia podrem plantar cara a les exigències de la vida moderna, que tantes despeses ocasiona. Una masia sense fruita hauria d'ésser el descrèdit i vergonya de l'agricultor. Quan se'n cull amb molta abundància, fins per a proveir-ne el rebost de conserves, produeix satisfacció i orgull. I, després, ¿hem de deixar d'ésser prou interessats fins al punt de renunciar als esborronaments de joia que sentim en veure els nostres arbres florits, quan, alegres i riallers, ens anuncien la primavera missatgera de les flors, dels cants festosos i alegrois, de les cares rialleres de joventut i d'amor? ¿Quins seran aquells agricultors que, després d'haver reflexionat sobre tant important assumpte, tindran prou valor per a menysprear les favorables condicions de què disposen, privant a llurs famílies d'aquells saborosos fruits, que no manquen mai en el àpat més suculent, i que tant apreciats són en les taules dels potentats, i, ensems, tan accessibles a les dels agricultors, per molt humil que sigui llur condició econòmica? Per necessitat, per estètica, per amor propi, per amor a la família, hem de plantar arbres, cuidant-los amorosament, perquè almenys produeixin fruit per a les nostres famílies. L'agricultor que així no ho faci, cal repetir-ho, i ben clar i català: se n'hauria de donar vergonya!

Sense que vulguem negar importància a l'argument que defensa el senyor Matons ponderant la necessitat de les fàbriques de conserves i melmelades junt amb l'organització del comerç d'exportació, volem també afirmar, i no sense fonament, que cal també posar molta cura en el mercat interior i de consum directe, o siga poc temps després de collida la fruita.

Dóna grans resultats el conreu dels arbres fruiters prop dels grans centres de població, perquè a moltes ciutats s'hi ha de portar la fruita

a vegades, de molt lluny, i, a la que no arriba a mans del consumidor un bon xic tarada, també li manca molt perquè tingui aquell gust tant delicat que pot assaborir-se quan pot madurar completament a l'arbre. En tals condicions sempre serà molt més apreciada, ja que, com és sabut, és molt més bona que aquella que s'ha de collir una mica verda a fi que es conservi durant el viatge. Fins hi ha consumidors que, per a poder-la collir ells mateixos, la paguen a uns preus que fins sorprenen l'agricultor.

Quina varietat d'arbres hem de plantar? El resoldre aquest problema pertany a cada agricultor. Malgrat això, creiem que en terrenys de secà, generalment a Catalunya, convé conrear (com ja vàrem dir en un altre article) presseguers primerencs, cirerers, albercoquers i tots aquests arbres que donen el fruit abans de les calors. En terrenys de regadiu, tot apreciament les altres varietats, ens inclinarem a mostrar predilecció per la pomera d'hivern, el fruit de la qual és molt estimat, sobretot si pot conservar-se fins als mesos de febrer i març, en la qual època són molts els anys que arriba a assolir preus altament aventatjosos. Apart d'aquesta bona qualitat que ens ofereix la pomera d'hivern, té un altre avantatge que també ens ofereixen les altres varietats de pomes i tots els arbres de fruit de pinyol que no sigui fort, i és que en anys d'un excés de producció, quan ens veiem obligats a collir part del fruit, o quan per qualsevol causa una part del fruit es desprèn de l'arbre abans d'arribar a un complet estat de maduració, podem aprofitar-lo per a l'alimentació del bestiar, cosa que no podem fer tan desembarassadament amb les fruites del pinyol fort. Malgrat aquesta nostra apreciació, repetim que és l'agricultor qui haurà de resoldre, i en aquest cas conèixer si li convé menysprear aquesta circumstància que, si bé és veritat que en algunes ocasions serà molt convenient tenir-la en compte, en altres no passarà d'ésser purament secundària i molt poc interessant.

Estant en la nostra terra molt aprofitats els terrenys de conreu, si cal fer una plantada d'arbres una mica important, serà necessari arrencar moltes vinyes, escollint aquelles en què hagi minvat molt la producció, a causa d'ésser les primeres que es varen plantar després de la invasió de la filoxera, o perquè són plantades en terrenys molt costeruts, que ens presenten molts inconvenients per a poder practicar un conreu intensiu. Ja ho sabem que hi haurà molts agricultors que, encarinyats amb la vinya, pensaran que anem equivocats. Però cal preguntar: ¿podrem els viticultors catalans defensar les nostres vinyes dels perniciosos efectes de les malalties criptogàmiques, tot i havent de lluitar amb aquesta escassetat de braços cada dia més manifesta? Si poguéssim comptar sempre amb bons preus amb seguretat que ens defensariem molt bé: saldàrem amb beneficis, i no caldria preocupar-nos tant per la plantació i conreu de l'arbre fruiter. Però, pensant en els preus d'ara i en les baixes sobtades que fa el vi, si no volem exposar-nos al perill que les despeses tinguin més importància que els productes de la terra, com en alguns casos succeeix, hem de substituir (per al conreu que ens ocupa) aquestes vinyes caduques i malaltisses, sense que per això les haguem d'arrencar tot seguit, ja que podem esperar, sense inconvenients, que els novells arbres que plantem comencin a donar fruit. No voldríem de cap manera significarnos, amb això, enemics del conreu de la vinya. Molt al contrari, sabem

positivament que encara que reduïm l'extensió d'aquest conreu, no serà pas en perjudici de la producció de vi; perquè, si tenim molta cura a plantar els ceps en les terres que tinguem més planes; en les quals ens serà molt fàcil practicar-hi un conreu racional i intensiu, obtindrem amb seguretat una producció encara més abundosa i econòmica. Els directors de les estacions enològiques de Catalunya, que amb tant d'encert vénen preocupant-se del progrés de la nostra viticultura, poden donar raó (i amb molta més autoritat) dels innegables aventatges d'un conreu intensiu, d'aquesta principal font de riquesa que en l'actualitat posseïm a Catalunya. I anem a cloure aquestes consideracions fent una recomanació a aquells propietaris agricultors que no saben moltes vegades decidir-se a escollir professió per a llurs fills, essent molts els qui es decideixen per a donar-los una carrera en la qual n'hi ha molts que triomfen, però també alguns que fracassen, i fins n'hi ha que ni l'una cosa ni l'altra. El camí més dret que pot seguir un agricultor per assegurar un brillant esdevenidor als seus fills, és inclinar-los, des de petits, a les feines del camp (sense descuidar per això llur instrucció i educació), encarregant-los del conreu d'un petit tros de terra i premiant els èxits que hi obtinguin, amb la qual cosa aconseguiran despertar en ells una voluntat i afició a l'agricultura, tan profundament arrelades que ben pocs seran els que pensin dedicar-se a cap més professió. El millor dot que pot deixar un agricultor a un fill seu, és, sens dubte, 300 arbres fruiters i 3,000 ceps en plena producció i en una creixença que hagi estat presenciada o, millor dit, seguida pel fill mateix. Que no descuidi d'inculcar-li una bona dosi de voluntat al treball, aparellada amb els coneixements que es necessiten per a conrear i adobar la terra racionalment i defensar els vegetals dels enemics que els ataquen (ço que aconseguirà amb molta facilitat procurant-li la lectura d'una bona revista agrícola, fent-li conèixer l'existència de les institucions agrícoles oficials de caràcter tècnic que amb directors competitíssims funcionen en la nostra terra), i estem plenament segurs que podrà gaudir a pler de la satisfacció d'haver proporcionat al fill una bona manera de guanyar-se una vida tranquil·la sense cansar-s'hi gaire, i consolidar-se una posició molt més rumbosa del que molts es creuen, i fins envejada per aquells fills del camp qui han fracassat tot buscant la vida còmoda i divertida (trobant-la carregada de privacions i de misèries), anant a viure en les grans ciutats, centres de civilització i de cultura, és veritat, però per desgràcia, també, nius de corrupció i de misèria, terribles calamitats que, quan no les envileixen, desgracien i fan trontollar les ànimes més nobles.

JOAN VAL·LÈS ESTRUCH

Els fems del bestiar han d'ésser la base de la fertilització de les terres.

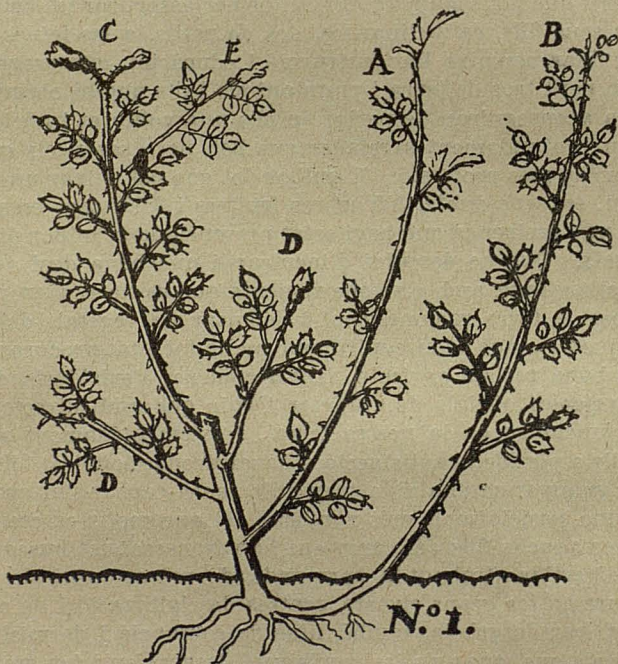

Són preferibles les treballades de tardor o d'hivern a les de primavera.

La poda del roser

A PROFITEM el moment per a parlar de la poda del roser. Voldriem avui, continuar nostre article anterior sobre el conreu de les plantes de test, indicant els adobs més convenients per elles, adobs en solució, adobs qual efecte s'obtingui ràpidament.

Deixem-ho per articles sucessius, i avui que els ametllers florits ens anuncien la vinguda del bon temps i els borrons dels rosers s'inflen o esclaten, parlarem de la poda d'aquesta planta, la més estimada entre totes, la que sens discussió es reconeguda de sempre reina entre totes les altres.

Per què es poda, com i a quin temps?

La poda del roser té per objecte, mantenir-lo sa i vigorós, fer-li produir una bella, abundant i regular florida, donant-li una forma agradable, tenint present la seva manera particular de vegetar. Aquest resultat s'obté suprimint les produccions inútils i afavorint el perfecte desenrotllament de les produccions útils.

Abandonat a ell mateix, el roser pren una forma molt florida, ço que podria fer creurer en la inutilitat de la poda; però si s'estudien les diferents parts del roser no podat, es reconeix que un gran nombre de branques i branquetes són magres i esllanguides, i fan mal a les branques ben constituïdes. Les flors són abundants, però imperfectes i de poca

durada. El roser podat, dóna flors en menor quantitat, però són més ben repartides i més perfectes. On serà més necessària la poda, serà en els rosers de la mota. Si s'estudia la manera de vegetar del roser, es veu que ses branques tenen una durada limitada, i que són poc a poc reemplaçades per noves branques, que es desenrotllen en la soca o en la base de les grosses branques. El primer any, aquestes branques joves són dretes, llises i vigoroses; al segon any es cobreixen de branquillons florífers; però en els anys successius, aquestos branquillons s'acumulen, vegeten feblement, i un cert nombre d'ells es sequen i donen una florida imperfecta. La branca desapareix, la saba l'abandona, fent desen-

Hi ha, doncs, un renovament continu que la poda ha de regularitzar i activar.

La poda feta a la tardor, fa desenrotllar els ulls abans els freds, i aquests cremen els joves i atrevits brots.

La poda feta a l'hivern, immediatament abans dels grans freds, exposa les ferides als efectes destructors de les gelades. S'ha de podar, a la fi de l'hivern, en febrer, després dels grans freds; i com que aquest arbust es posa en moviment molt aviat; no s'ha d'esperar massa tart a podar perquè la sava sortiria per les ferides. Els jardiniers de Niça que fan venir la rosa per les festes del Carnestoltes, poden, calculant els dies que es necessiten entre aquesta operació i la florida. Aquests dies són de 75 a 90, segons les varietats. Podant a n'aquest temps, és necessari tapar els rosers amb vidres, fent així diners llargs, per ésser fora temps.

Tenim mitjans per a fer florir el roser dues vegades. Si hom poda el roser després de la florida normal, torna a florir en els nous branquillons que surten. D'això, però, no se n'ha d'abusar.

Així, doncs, què hem de tallar? Hem de suprimir totes les parts mal plaçades i les que han florit.

Els rebrots els tallarem sempre que el roser siga empeltat, en qual cas, s'ha de tallar tot el que surti d'empelt avall. S'ha de procurar que totes les branques tinguin la mateixa força per repartir la saba per un igual a tot l'arbust.

Com es dona vigor a una branca i com se l'enfebleix?

Es dona vigor a una branca, tallant-la curta si totes les branques són tallades curtes, o tallant-la llarga si totes les demés s'han tallat llargues.

S'enfebleix una branca, tallant-la curta si totes les altres són tallades llargues, o tallant-la llarga si totes les altres també s'han tallat llargues.

Així, segons els casos, tallarem més llarg o més curt les branques que no hem suprimit i per acabar veiem, en la figura núm 2, l'efecte que en una mateixa branca produiria si la tallessim en C, en B, o en A.

VICENS NUBIOLA

Professor de floricultura a l'Escola Superior de Bells Oficis

L'exposició de maquinària agrícola i el concurs de tractors

LA Exposició de maquinària agrícola i Concurs de tractors que se celebrarà a Lleyda de l'1 al 10 d'abril de 1921 senyala el pas més important donat en el camí de la generalització de la maquinària en l'agricultura catalana. Poc s'ha fet, fins ara, per a mostrar a l'agricultor els variadíssims models dels aparells que poden facilitar-li el treball de la terra, posant conjuntament de manifest els diferents tipus per a que pugui escollir-ne per comparació els més adequats a les seves necessitats.

Fins avui l'ús de la maquinària agrícola no s'havia intensificat a Catalunya en relació amb l'esperit de progrés del seu poble. Mentre la indústria ha aprofitat els avenços de la ciència creant innombrables instal·lacions modernes, l'agricultura havia quedat mecànicament endarrerida, essent-ne probablement la causa la divisió de la propietat i la variada topografia d'algunes comarques, malgrat abundar també les finques grans i les planes extenses. Mes els primers, són defectes ja superats per la major part de les nacions europees, que tenen igualment moltes d'elles grans regions de configuració irregular i de terra parcel·lada, responent a un estat social i sistema d'explotació en elles tradicional. En els darrers temps la mecànica agrícola té una orientació ben accentuada, que tendeix a completar, i a voltes substituir, els grans models, amb altres—ja nombrosos i variats—que satisfacin les necessitats de les comarques d'agricultura intensiva.

Aquesta tendència encaixa perfectament amb les característiques de l'agricultura nostra, i satisfà els desitjos dels agricultors. Perquè en ço que es refereix a mecànica és de notar en aquests últims anys una fonda transformació; la màquina encara no és als camps amb la generalització deguda, però els agricultors ja la demanen amb insistència. És el present, el moment més oportú per a que una Exposició general de maquinària agrícola, cristallitzi aquest estat d'opinió fent de la màquina un enginy corrent. Així no és aventurat l'assegurar—i l'activitat i capacitat de treball del poble n'és una prova—que Catalunya amb la seva extensió de 3,2 milions d'hectàrees de les quals la immensa majoria són productives i moltes d'elles amb explotacions de tipus avançat, pot constituir un bon mercat, absorbint gran nombre de màquines agrícoles.

Un altre factor promet contribuir a la seva generalització, i és la creixent organització agrària. Diàriament es funden nous Sindicats agrícoles i prenen major importància els existents. Les màquines que un agricultor isolat no podria adquirir, el Sindicat pot comprar-les sense esforç, fent-les treballar un nombre de dies crescut que assegurí els avantatges del seu ús. I així es facilita llur difusió fent que es considerin sense falsos prejudicis com el dòcil auxiliar de l'home, del quan prenen els treballs més fatigosos, i un mitjà inestimable de millorament econòmic.

Hem escollit Lleyda com a lloc de celebració de la primera manifestació agrícola que organitzem, sacrificant la major aparatositat externa que podria tenir celebrant-la a Barcelona, a la seva més real eficàcia. Lleyda, geogràficament, té condicions per a esdevenir un gran mercat de maquinària agrícola; capital d'una província extensa, amb una rica varietat de conreus i amb finques d'àrea considerable, on la màquina de forta potència és ben indicada, es troba, a més, limitant amb la província d'Osca de 1,5 milions d'hectàrees i amb tota la vessant septentrional de la conca de l'Ebre, resultant el punt de convergència de l'agricultura forçosament extensiva de les gran planes de terres de secà que és la característica de la zona nord de la regió aragonesa, i l'agricultura intensiva, que en conjunt és la de Catalunya. Lleyda, per tant, pot ésser el centre de sortida de totes les varietats de models que comprèn la indústria de la maquinària agrícola.

La província de Lleyda té a més de la posició geogràfica de la capital condicions intrínseques per a escollir-la. Amb una superfície d'1.215,000 hectàrees, de les quals sols 152,000 són improductives, i regables, en canvi, més de 200,000, enclou una gran varietat de conreus i una forta producció agrícola; essent importantíssima i generalment coneguda la producció de cereals, farratges, oli, vi, remolatxa, productes d'horta, arbres fruiters, i altres, totes elles en ràpid desenrotllament. Té creades gran nombre d'indústries derivades de l'agricultura, com són fàbriques de conserves de tomàtecs, pebrots i fruites, fàbriques sucreres, indústries de productes derivats de la llet, com formatges i mantegues, etc., que augmenten i es ramifiquen cada dia. Són també importants les explotacions forestals, de gran extensió en les muntanyes del Pirineu, i les explotacions ramaderes que reuneixen més de 400,000 caps de bestiar.

L'agricultura de les comarques lleidatanes es troba en un moment de viva transformació, estant destinades a ésser per la seva fertilitat i condicions agronòmiques d'una considerable riquesa. N'és una prova convincent el gran nombre de nous ferrocarrils projectats que la creuaran en totes direccions. Segons el projecte oficial del 27 de març de 1908, interessaran la província de Lleyda sis ferrocarrils secundaris i quatre estratègics, havent ja emprès la Mancomunitat la construcció de dos dels primers. Junt amb els actuals—per als quals s'està edificant una gran estació que la intensificació del comerç agrícola fa necessària, i que la posen en comunicació amb Barcelona, Saragossa, Tarragona i Reus—formaran una tupida xarxa que assegurarà la fàcil sortida dels productes agrícoles. Cal afegir encara a les vies fèrries esmentades la transpirenca internacional del Noguera-Pallaresa, en construcció, que posarà Lleyda en comunicació directa amb França. I és endebades fer remarcar el parallelisme existent entre la transformació intensiva i modernitzada de l'agricultura i el consum cada vegada creixent de maquinària, més encara en un lloc com Lleyda destinat a ésser, per la seva situació geogràfica, un verdader centre de comerç agrícola.

L'Institut de Mecànica aplicada agrícola inicia la seva tasca amb l'Exposició i Concurs de Lleyda que, per les raons esmentades, i les ofertes de col·laboració rebudes, promet tenir una cabdal importància. No vol que sigui una manifestació isolada, sinó el començament d'una campanya continua de difusió de la maquinària agrícola. Per aconseguir-ho es proposa invitar les cases constructores que hagin presentat models de màquines particularment interessants a diferents comarques catalanes, a fer en elles exhibicions i demostracions parcials, amb la cooperació dels elements tècnics de l'Institut, amb la qual cosa quedarà considerablement amplificada l'acció eficaç de la manifestació central de Lleyda, donant-se un pas decisiu en la generalització de la màquina en la nostra agricultura.

La unió fa la força: Agricultors, associeu-vos a un Sindicat agrícola.

Concurs de porcs a Ripoll

LA Mancomunitat de Catalunya, prosseguint en el seu propòsit de millorar la raça porcina, ha celebrat un concurs de reproductors i porcellades a Ripoll, amb la cooperació de la Junta regional de l'Associació de Remaders del Regne.

A l'objecte de determinar l'orientació dels remaders, en el cartell de convocatòria es fixaven els caràcters que devien reunir els animals presentats a concurs, dient-se que el tipus porquí devia tenir:

El cap de perfil concau, socavat, l'orella petita posada en forma de visera, el morro curt, xato; el coll fornit, curt, el pit ample, l'espatlla ben musclada, la creu partida, l'espina recta, costellam arrodonit, la gropa ampla, quadrada per la part de darrera; el ventre prop de terra, ben desenrotllat en les truges; les cames curtes i els peus petits. El promig de les mides que hauran de tenir els verros, serà: alçada, 80 centímetres; perímetre toràcic, 1'30; llargada de l'espina, 1'60. Les truges tindran un promig d'alçada de 78 centímetres, perímetre, 1'25 i llargada de l'espina, 1'58.

L'acte es celebrà segons era anunciat, a la Plaça dels Porcs de Ripoll, el dia 6 de gener d'enguany, amb un temps rigorosíssim; la qual cosa no impedí que hi assistís molta concurrència. Fou presidit per l'alcalde senyor Cerdà, i regidors de la població.

El jurat el componien D. Josep Séculi i Roca, veterinari de Gavà, don Joan Pallí, Inspector Municipal de l'Escorxador de Barcelona i D. M. Rosell i Vilà, Cap de Serveis de la Mancomunitat de Catalunya, president, vocal i secretari respectivament.

Per aquest concurs els premis eren:

De 500 pessetes a un verro de dos anys.

» 350 » » verro de més d'un any.

» 300 » » verro de més d'un any.

» 200 » » verra de més d'un any.

» 200 » una truja de dos anys.

» 150 » » truja de més d'un any.

» 125 » » truja de més d'un any.

» 200 » dues truges, a 100 pessetes cada una, id.

» 150 » » truges, a 75 pessetes cada una, id.

TOTAL 2,175 pessetes.

De l'«Asociación General de Ganaderos del Reino»:

1,000 pessetes per a 10 porcellades, a 100 pessetes cada una.

Total 3,175 pessetes.

Fetes les eliminacions de consuetut, d'aquells animals que no es conformaven amb les condicions exigides en el cartell, el jurat no trobà un reproductor que reunís totes aquelles desitjades per adjudicar-li el primer premi, i en sa virtut fou declarat desert per unanimitat.

El segon, de 350 pessetes, fou adjudicat al propietari don Josep Pou, de les Lloses; el tercer, de 300 pessetes, ho fou a don Josep Gili, de la Par-

ròquia de Ripoll; el quart, de 200 pessetes, es va concedir a don Manuel Perarnau, de Capdevanol.

Les truges hi foren amb més abundància. Es concedí el primer premi, de 200 pessetes, a don Francisco Soldevila, de la Parròquia de Ripoll; el segon, de 150 pessetes, a donya Margarida Serra, de Capdevanol; el tercer, de 125 pessetes, a don Josep Campalans, de Ripoll; el quart, de 100 pessetes, a don Manuel Perarnau, de Campdevanol; el quint a don Esteve Vilarrasa, de la Parròquia de Ripoll; el sisé, de 75 pessetes, a don Ramon Manso, i el setè, de igual quantitat, a don Pere Palau, ambdós de la Parròquia de Ripoll.

Les porcellades que optaven als premis oferts per l'Associació de Remaders, no foren tantes en número ni en quantitat com es desitjava premiar; de modo que dels 10 lots a 100 pessetes que es demanaven, no fou possible, sinó concedir-ne tres, adjudicant-se a les presentades per don Esteve Verdaguer, Jaume Pascal, de Ripoll, i a la de don Ramon Manso, de la Parròquia de Ripoll.

El veredicté fou raonat per un parlament del President i Secretari del Jurat, essent molt ben rebut pel públic.

Segons el costum establert en aquests concursos, els premis foren entregats a l'acte en les proporcions i baix les condicions fixades en el cartell.

COMENTARIS

Economia forestal

La malvestat de la guerra ha sigut possiblement causant de la proposició radical presentada per M. Huffer a la Acadèmia d'Agricultura de França.

Diu-ne en compendi la síntesi doctrinal:

«La possessió de boscos protectors per part dels particulars, associacions privades i fins dels Ajuntaments, per tant que sols fiten els interessos llurs, són un veritable absurde econòmic. Unicament l'Estat està en raó de posseir un bens quina conservació està relligada amb l'interès comú i lluny de procurar rendes als seus posseïdors.»

La cosa, com veureu, és *quelque peu drole*, més tinguda en compte la necessitat que ha fet axarmar boscúries guaridores, enderrocar fustes no encara a terme i entrar a dojo en la guardiola pagesa, arriscant les sequeres o les disbauxes pluvials que malmenaven els camps conresats, la moció radical té un gust conservdor que la torna simpàtica.

Perquè no és menester retreure aquí els preus de fustes, dolles, rodells, escorses, gabella i carbons per a veure tot d'una que, arreu, arreu, han volgut fer brou de la bona ponedora d'àurics ous.

I clar, enfront del mal sentit destructor, s'imposa votar amb M. Huffer la extremada resolució entenimentada. I si ens apar extremada la prudència i el remei, cerquem-li una llei deturadora de disbauxes que, enfrenant la idea de riquesa particular i causadora de danys generals, deixi al propietari forestal propens a l'arrabassament, com senzill usufructuari d'uns cabals dignes de conservació.

El mildiu i el sulfat

Corre per les revistes franceses d'aquests dies, originant ironies i discussions, una notícia sensacional pels viticultors: el sulfat de coure no mata el mildiu. Per tant, no cal emprar-lo.

El cor s'eixampla davant d'aquesta nova que d'ésser veritat, es traduiria en un estalvi formidable. Però no hi ha res segur. Les proves del senyor Villedieu, a pesar de certs precedents concordants, no són encara totalment acceptables. En el laboratori han estat decisives. Però manca la experiència en el camp, que és la que ens dirà la paraula definitiva.

Entretant esperem usant el sulfat, al qual devem innumbrables col·lites.

Un Sant missatger del vent

No és cosa insòlita que en la vida s'associïn idees i coses, les més oposades o sense cap mena de relació. No ho és tampoc que la força del consonant hagi fet escriure rimes que són veritables barrabassades.

De primer anduvi sembla que Sant Vicens no tingui altra relació amb el vent que l'assonància o consonància, segons com s'escrigui el nom del Sant levita de València. Puix es diu: *Per Sant Vicens, marxen les boires i venen els vents*; com també: *Per Sant Vicens, cessen les glasses i entren els vents*; altre aforisme diu: *Per Sant Vicens, qessen les humitats i es giren els vents*.

Ara bé; què hi ha de cert en tot això? Passada la setmana dels barbutis, dita així perquè enclou la festa de Sant Maure, Sant Pau, primer ermità, i Sant Antoni Abat, tots representants amb sengles barbes blanques com la neu, símbol de tota gelera, admesa aqueixa setmana com la més freda de l'hivern, sembla que el poble hagi encomanat a Sant Vicens l'escombrada del mal temps, sembla que en arribar-hi s'hagi acabada la rigor invernal, i per això es diu: *Per Sant Vicens el sol entra pels torrents*, i demés: *Sant Vicens treu la boira dels torrents i hi posa els vents*.

I aqueixa missió que es dona per assignada al Sant, sembla que hi ha algun poble que s'ho ha pres tan seriosament, que és fama, que a Torregrossa, on fan festa major en aqueix dia, enllumenen tot l'any l'altar de Sant Vicens, si fa sol, si efectivament el Sant ha fet acabar l'hivern treient els freds, les humitats i la boira, escampant-la amb un bon vent, però en canvi, el fan estar tot l'any a les fosques si ha fet un dia lloganyós.

Del forçós ostracisme

Perquè assegurem que la neutralitat espanyola va produir-nos bens immensos i que és nostra Hesperia la més envejable nació del món, no pensem que hi desdiguin estes dates de la sangria oberta que sofrim.

El Consell Superior d'Emigració ha publicat el resultat de l'èxode ibèric en el primer semestre del finit any 1920.

De la Corunya sortiren 19,419 emigrants; 13,725 de Vigo, 5,438 de Santander, 4,100 de Barcelona, 3,355 de Màlaga, 3,272 de Santa Creu de Tenerife, 2,639 de Càdiz, 2,238 de Gijón i 2,074 de València. ¡56,260 expatriats en sis mesos! Verament, estem pletòrics!

L'afany de possessió

Si en una part de l'Espanya meridional s'ha pogut criticar el latifundisme com causa de general empobriment i ocasionador de migrada riquesa agrària, en termes generals desconeixem aquell *landlorisme* que ha estat flagell d'Anglaterra.

La característica del problema social agrari espanyol és la d'un trasbalsament d'energies que cerquen utilitzar-se i d'una manera assenyaldada en podem experimentar els efectes en les regions catalana i gallega: aquí per l'arrabassa; allí pel dret foral.

El treballador no s'acontenta conreant terres a benefici d'altri i, afaïnyós de posseir, esmerça temps i braó fins procurar-se la terra que pugui utilitzar directament: és l'afany posseïdor que, a voltes, per parcel·lació excessiva, comporta els mateixos inconvenients de les grans extensions cultivables amb migrats recursos. Catalunya, amb el contracte enfitèutic, té de temps resoltes les dificultats.

Galícia dona unes xifres força encoratjadores resultants de la tributació: 350,476 contribuïents per urbana i 660,668 per rústica amb un promig de 350,000 veïns amb casa i terres laborables.

Més allí, tenen encara la forma imperfecte del subforo que extrema la parcel·lació i a ell se deurà en bona part la manifesta emigració gallega vers les terres trasatlàntiques, però en el propi desgavell són de notar-s'hi dos fets: primer, que els majors nuclis emigradors no provenen de llocs i famílies en quines terres pesen els excessos de rendes forals; segon, que el retorn monetari dels emigrants s'esmerça en augmentar les propietats de les cases rurals.

Resum de l'expressió jurídica foral: que ella no és causant de crisi agrària, ans bé tendeix a reduir les rendes, subforos i drets insaculats, augmentant la propietat sota la absoluta llibertat contractual i tendint a modernes organitzacions, però sempre estatuïdes amb vistes als vells organismes agraris.

El comerciant, l'agricultor i la banca

Mentre trontolla el món mercantil, el pagès, hò, gràcies a Déu.

Ara, a l'hora de les indigestions, no es parla del pagès, que ha anat prim, molt prim, mentre els altres s'atipen desaforadament.

I això és una injustícia. Un home ardid, bellugós, en haver llogat una quadra, i comprat quatre fòtils, moltes vegades a fiar, troba un banquer que li dona la mà, li obre un crèdit superior a lo que té, i el que pugui tenir en molts dies. Multipliqueu la cosa, la instal·lació, o l'apariència de negoci; si aqueix comerciant fa soroll, si anuncia, si gasta molt, aparentant que el negoci li va bé, en voleu més de diners com li aboquen? I és allò, la caiguda de tot lo fictici que hi ha en el comerciant, moltes vegades per adversitats del negoci, sempre per voler estirar més la mànega que el braç, provoca sovint la caiguda de la banca qui l'emparava, sobre tot quan s'ha inflat massa, o quan s'ha volgut exprimer massa el guany o l'especulació.

A l'agricultor, no, pobret i alegret, la banca el deixa gemegar sempre; quan li dona més, li dona bones paraules. Podrà alegar que té una bona pinta de cullita, que si li deixessin diners faria una mellora, compraria una màquina o bé adobaria millor, però no en fan cas, invocarà la solvèn-

cia del seu patrimoni, la valor dels seus béns mobles i semovents, però li diran que el banquer no és un prestamista.

Hi ha de tot! hi ha de tot! Però vaja, tan mateix del modo com avui especulen els banquers no convé, no pot convenir al pagès; el pagès no es pot moure de les Caixes rurals anexas als Sindicats, i si aqueixes fossin guardadores de tots els sobrants dels agricultors, li lluiria mellor la pell a l'agricultor, i els pagesos comptacorrentistes dels bancs mercantils no caldrien que estessin amb l'ai! al cor, sobre si aquest banc o l'altre són imprudents en el negoci.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Aquella consuetut que fa parlar als ministres portant-los a declarar-se go o alló, no li podia escapar al més alt funcionari de Foment, qui trobà que les coses van divinament encarrilades. Les declaracions del ministre han versat sobre *omnia re* agrària... exceptuant-ne la vinícola. Senyor ministre està content perquè, sens dubte pensa que l'espumós no mancarà en les libacions governamentals.

I mentre tant el comerç senyala preus desnivellats tendint a enfonsar-se; les transaccions resten dins d'un límit de reducció inversemblable, perquè es curarà prou resistint la potenciabilitat dels productors, que no s'avenen a envilir el vi.

Senyor Ministre estudiarà la situació, encomanarà una informació tècnica-estadística que no deixi en oblit els precedents que el cas tindrà sens dubte, pe ra prometre a nostra producció compromesa que seran ateses les reclamacions. I, en efecte, ja s'ovira aqueix afany proteccionista industriós — no diem industrial — que enfoca una reforma aranzelària que borri la possible concurrència forastera; ja s'ouen els clams dels trusts manufacturers que volen una política econòmica en consonància als interessos llurs, malgrat la producció agrícola, vera font de riquesa substantiva, vagi pels viaranys de l'anèmia fins al terme d'un fatal transit.

I, clar, amb un horitzó tan prenyat d'economistes polítics moguts pels representants que foren en el sí de les Junes de Valoració, la pedregada esbotzinarà els vinyats i la fonda tronada remourà els vins estivats perquè el vinagre surti a tornes.

Arreu les sirenes del pessimismes vanten els perills i els amonteguen per atrapar-hi descontents massa necessitats que es decideixin a mal-vendre, a qualsevulga preu, perquè — no es recaten pas de dir-ho — el mercat està de revoltada. Sortosament que els més sordegem d'aquesta orella i aqueix cloquejar a bon temps no ens porta cap esgarripança. De moment anem trasbalsant els vins en tant que arribi una situació més clara en un o altre sentit. Perquè si el mercat va a la baixa també podem dir que van reduint-se les negociacions al punt de sols s'opera sobre pobres desesperats que vagin escampant un precedent.

La situació no és per a afalagar-nos, ben cert; però tenim fe de que arribi aquell moment de seny que fins els ministres no poden refugir i vingui una acció de govern que pugui defensar a la gent vinyatera.

Sap el cronista, de confidents enterats, que organismes valents estan alerta perquè la disbauxa proteccionista no agomboli a tota la producció agrícola, i sap també que no són pocs ni despreciables els recursos de que es pot valdre quan l'estat d'opinió és al camp tan formidable. Si la disbauxa del món ha tingut que deturar-se davant de les resultants arrivistes, no ha sigut per culpa de ningú més que dels especuladors aventurers. Si aquestos embotxacaren milionades i són a dóldre's de veure-les mal païdes, la gent de la terra no ha trobat cap bossot entre runes i, menys que ningú, la gent de la vinya. Si les manufactures clamen i espaventen la crisi social dels paros forçosos, i mouen al llur proletariàt foragitant-lo dels tallers com espantall de l'ordre, la vinya sols té una trista veritat a dir: s'imposarà la destrucció dels ceps. I llavors... què?

L'interrogant val la pena. Recensis l'Espanya productora i haurem de veure que si la industrialitat està condicionada a unes importacions de tot ordre que representen una sangria, la riquesa sobrera del país ben menat ens conduiria a exportar els stoks i això equivaldria, contràriament, a enrobustir el tresor públic.

La lògica és crudel, mes ella ve aborrida dels egoistes i aquetxos, en general, porten la veu cantant perquè el governants s'hi embesquin. Cal molt de seny, però temem que és matèria de tan alta cotització, que ni fins els governants puguin mercar-ne. Bé ho veurem; mes, entretant, alerta i a la que salti!

PERE J. LLORT

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

Sembla que el mercat reaccioni, però d'una manera molt vaga i indecisa, i sense que es pugui dir francament, car ço que sembla que es guanya en un dia, en algunes operacions, es perd l'endemà d'una manera més forta. Pot dir-se per això que el mercat continua insegur com sempre; ni han moments d'animació, quan un dels escassos compradors es decideix a adquirir alguna partida, i moments de desanimació quan un dels molts venedors té de vendre per necessitat.

Les classes bones són recercades, més no es paguen al preu que els tenedors desitjen.

Les classes mitjanes, són les més difícils de fer sortir, car mentre llurs tenedors les consideren com a bones, els compradors les aprecien com a inferiors.

Les classes dolentes, avui, i mercès als governs que ens regeixen, les hem de considerar de dos tipus; de tres graus d'acidesa i de més de tres graus. Les primeres tenen sortida al seu preu, mes les segones o sigui aquelles el qual grau passa del tres, es venen desmerescudes, perquè com que llur mercat d'abans era Barcelona i ara el Governador ha interdit llur venda i fins llur possessió dintre el radi de la província, resulta que el tenedor ha de vendre en molt males condicions, puix el seu oli sols pot destinar-se al lavatge de llanes.

D'exportació, sols en sabem ço que ens deia fa pocs dies el Ministre;

la tindrem, però sols amb llaunes de marca, ço que serà una ruina pel país, puix ens sobra molt oli i en lloc de veure una petita millora de preus com succeiria si vingués l'exportació en bocois, passarà al revés que els preus disminuiran fins arribar a un extrem que ningú pot ara preveure. Per a procurar que l'exportació vingui amb caràcter ben lliberal es treballa en tots els punts productors i esperem que aquesta campanya dongui el fruit necessari per a que eviti al país la ruina que fa dies està iniciada.

Les olives, en aquests dies han fet una puja que, però, en res s'ha notat en l'oli. Aquesta puja sols es pot atribuir a dos raons: l'una és que el rendiment de les olives és cada dia major i l'altra que comencen a escassejar; ni el preu de l'oli, ni l'exportació tenen influència en aquesta alça.

Els preus han estat els següents: Classes superiors (menys d'un grau d'acidesa i fabricades al principi de la campanya) de 1'80 a 2'15.

Classes mitjanes (d'un a dos graus d'acidesa) de 1'60 a 1'80.

Classes inferiors (menys de tres graus) de 1'50 a 1'60).

Classes dolentes (més de tres graus) de 1'20 a 1'45.

Preu en pessetes i per kgs., sense envas i sobre llur procedència.

Els olis de pinyola també estan encalmats, fent-se poques operacions; els compradors, cada dia més retrets, sols fan ofertes inferiors a pessesta el kgm.

Els mercats d'oli del Baix Aragó, estan molt retrets de part dels venedors, puix es resisteixen a vendre; les operacions fetes últimament no han passat de 26 i 27 pessetes el cantí de 18 kgms.

Els d'Andalusia fins ara s'han sostingut cars, més avui ja ofereixen a preus més inferiors que els nostres.

Dels estrangers, res podem dir, puix sols compren olis de Grècia i Turquia, que arriben de 600 a 650 francs sobre ports del Mediterrani.

Els olis de llavor, continuen en la seva desenfrenada baixa.

GLISINI ANDREU

INFORMACIÓ GENERAL

El Consell provincial de Foment de Girona ha visitat el Sindicat Agrícola de Torroella de Montgrí i sa comarca per a comprovar la tasca que porta realitzada.

— *La Federació Catòlico-Agrària de Barcelona*, en sa darrera sessió acordà celebrar junta general ordinària el dia 10 de febrer. S'acordà dirigir-se als Sindicats, apremiant-los en la subscripció de sulfat de coure, per creure molt bona l'ocasió i el preu. Referent al sofre, acordà esperar l'oferta del Banc Rural que la promet en condicions més favorables que el preu actual del comerç. Analitzà els comptes i acordà passar avís d'urgència als sindicats que estan en descobert. Referent a l'envio de les patates, comunicà el senyor Administrador que cada dia rebia d'Hostalrich la nota d'envios que anava fent el senyor Soler, president del Sindicat de Les Cabanyes, que és el que en nom de la Federació cuida dels embarcs, i que dintre pocs dies quedarien totes enviades.

— *Es projecta construir un celler cooperatiu a Cabrianes, amb l'adjutori de tots els principals elements de la població.*

— *El Comitè executiu de l'Assemblea Agrícola de Lleyda, convocada per son president, senyor Macià, s'ha reunit per a examinar l'estat actual dels assumptes pendents.*

Acordà endreçar telegrams als ministres d'Hisenda, Foment i president del Consell de ministres fent-los-hi present la urgent necessitat de concedir l'exportació de l'oli; com cosa inajornable, ja que la baixa de preu que aquest article ha tingut en l'estranger, ha fet perdre a la producció espanyola extraordinàries riqueses, que s'haurien obtingut d'haver-se autoritzat l'exportació en temps oportú com ho sollicità el Comitè.

— *Havent-se acordat la dissolució de la Lliga Unió Nacional d'Avicultors i traspassat tot el moviment avícola d'Espanya a l'Associació general de Remaders del Regne, representat en la nostra terra per la Junta regional de Remaders de Catalunya, en la seva darrera sessió s'acordà crear la Secció d'Avicultura, designant per a director a don Josep Pons i Arola.*

Tots els avicultors que desitgin formar-ne part, tenen de demanar-ho a la Secretaria, Portaferrissa, 21, principal.

— *El Sindicat Agrícola de Massalcoreig ha complementat l'ornamentació del seu local social, col·locant-hi una col·lecció de mapes interessantíssims.*

Sembla que no és llunyana la data en que així mateix construirà unes escoles per als fills dels seus associats.

— *La Cambra Oficial Agrícola de Vich en sa darrera junta general acordà crear 2,000 accions de 100 pessetes una, devengant un interès de 5 per 100 anyal, amortitzables a la par i per sorteig anyal en la quantitat que la Junta cregui prudent vist el balanç.*

— *Varis elements de la plana de Vich han escrit al senyor Zulueta interessant-li la necessitat que hi ha d'alcançar l'exportació de guarans, atenent que és animal que no es produït ni per al treball ni per a carn i que sols troba sortida com a reproductor, essent el seu principal mercat el Nord d'Àfrica per la obtenció de mules.*

— *El Sindicat Agrícola de Cubells ha implantat dues seccions noves, essent una d'elles d'esbarjo i l'altra una cooperativa de consum. Ha presentat al Govern civil els reglaments respectius.*

— *El Col·legi Oficial de Veterinària d'aquesta província es proposa celebrar un cicle de conferències, la primera de les quals ha donat el doctor Turró, desenrotllant el tema «Higiene humana i veterinària, ses relacions, ses diferències».*

— *Han estat concedits els beneficis de la llei de Sindicats Agrícoles al Sindicat Agrícola de Poble de Cièrvols.*

— *Ponderant les mides de govern que en benefici de tots podrien adoptar-se, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro ha endreçat una instància al ministre d'Hisenda, sotmetent a la seva consideració un pla a seguir en el comerç i exportació d'olis.*

— *El diputat a Corts per Girona, senyor Pla i Daniel*, durant el període electoral demostrà gran interès per conèixer l'organització i funcionament dels Sindicats Agrícoles del seu districte, en la qual cosa hi vegeren els organismes visitats una ferma penyora de lo que poden esperar del senyor Pla i Daniel.

— *El Consell Provincial de Foment de Lleida*, ha acordat reproduir els cartells divulgadors de màximes relatives a la destrucció de l'esporga de l'olivera, com a medi eficaç de destruir el cuc. En remet a totes les corporacions que en demanen.

— *Han estat aprobades les ordenances de la Comunitat* i el Reglament del Sindicat i Jurat de recs, de la cegla gran d'Aytona.

— *El secretari de la Junta regional de Ramaders* ha visitat al governador per a remerciar-li la disposició dictada per la Junta de Sanitat sobre grans averiats.

— *L'Unió d'Agricultors del Pla del Llobregat* ha celebrat una sèrie de reunions per tal de redactar unes bases amb arreglo a les quals, i comptant amb l'apoi governatiu, assortirà de verdures i hortalices el mercat de Barcelona, suprimint els intermediaris que es mengen el guany dels agricultors i encareixen els productes.

Igualment el Centre d'Agricultors de Mataró cooperarà a l'abaratiment de les subsistències aportant les hortalices dels seus associats al mercat de Barcelona.

— *La Junta directiva de la Cambra Agrícola Oficial de Vich* ha quedat així constituïda:

President, don Josep Espona i Vila; Vis-president, don Ramón Masferrer; Vocals: don Nazari Giol, don Miquel Genís, don Josep Rierola, don Josep M.ª Masgrau, don Lluís Codinach i don Josep Tordera; Tresorer, don Raimond Vila d'Abadal; Comptador, don Ramon Albó; Secretari, don Josep Pratdesaba, i Vis-secretari, don Miquel Falguera.

— *Han queda concedits els beneficis de la Llei* a la Federació de Sindicats Agrícoles de Lleyda.

— *Es projecta celebrar a Tortosa una Assemblea olivarera* per tal de recabar del Govern un canvi complert en les orientacions sobre protecció a la riquesa oleícola nacional.

— *Per a cooperar a la campanya governativa en pro de l'abaratiment de les subsistències*, la Unió de Vinyaters de Catalunya ha visitat al senyor Martínez Anido, informant-lo de la manera com es poden evitar les defraudacions en la venda del vi.

— *A Balaguer s'ha constituït un gremi de vaquers* que funciona com una secció del Sindicat.

La llet de vaca es ven al públic a 60 cèntims litre, i la sobrant es porta a la Condenseria del Segre, que la paga a 50 cèntims litre.

Els socis del Sindicat que tinguin vaques de llet i vulguin ingressar al Gremi, tenen de pagar cinc pessetes per vaca, de quota d'entrada i un ral cada més per vaca.

Actualment el Gremi el formen deu socis, tenint incrites 83 vaques.

— *Ha estat aprovat el pressupost* formulat pel Consell provincial de Lleida, per a estingir les plagues del camp, durant l'any actual, que puja a 20,459'25 pessetes.

En sa virtut, l'Enginyer en cap D. Ramon Castanyer, es traslladarà a Barbens, Alcarraç i Albesa, per tal de comprobar les plagues denunciades al Consell, i traçar així el plan d'extinció.

— *Per tal de fer assaigs del conreu del tabac* s'han enviat reglaments i cartilles al representant de l'Estat en l'Arrendatària de Tabacs de totes les províncies de Catalunya.

— *L'Institut Agrícola Català de Sant Isidro*, amb ocasió de la revisió dels aranzels, ha tramés un escrit al ministre d'Hisenda, fent algunes consideracions respecte a les conseqüències que pot tenir per a la producció agrícola i ramadera d'exportació.

— *El Consell Provincial de Foment* en sa darrera reunió mensual, atenent una comunicació del conseller ponent d'Agricultura, ratifica l'acord de contribuir, en la mida i forma possible, a l'obra dels concursos de bestiar que la Mancomunitat celebri en aquesta província.

Igualment, enterat de l'escrit presentat per la Federació Agrícola Catalana Balear contestant a l'informació oberta per la Mancomunitat, en la qual es proposa la creació d'un Institut de crèdit agrícola, acordà aprobar-lo i recomenar al Consell Permanent que el tingui en compte en redactar el projecte que té de presentar a la pròxima Assemblea.

— *Convocats per l'alcalde de Manresa*, s'han reunit en dita ciutat don Josep Creixell, diputat a Corts pel districte, i representants de una trentena de pobles de la comarca, a l'objecte d'adherir-se a la petició de que es rebaixin els drets d'entrada dels vins a França.

Els presents abundaren en el mateix parer. El diputat senyor Creixell advocà per la creació de cellers cooperatius.

— *Un nou molí cooperatiu*. El Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Cervià, després de molts esforços i anc que tardament, ha inaugurat el seu molí comunal, on hi han cinc premses hidràuliques i tres moles.

— *La Federació Agrícola Catalano-Balear*, en sa darrera sessió aprovà el treball fet per una ponència contestant al qüestionari del projecte de crèdit agrari, presentat per la Mancomunitat de Catalunya.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

La secció d'Enologia està recollint mostres en la costa de Llevant per a continuar l'estudi dels vins d'aquella comarca vinícola començat l'any anterior.

Demés, ha practicat una visita al Celler Cooperatiu de Terrassa, per a inspeccionar els vins elaborats sota la seva direcció.

L'enginyer de la Secció de Viticultura, don Llorenç Badell i Roig, ha visitat els camps experimentals de Barbarà, Palau d'Anglesola, Sallent i Esparraguera, on s'hi han fet proves de poda de la vinya.

Ultra, ha redactat una Memòria on s'hi troben amb detall tots els resultats obtinguts en els camps experimentals de vinya.

Per al Concurs de tractors i Exposició de maquinària agrícola que es celebrarà a Lleyda, el proper abril, són vàries les cases nacionals i estrangeres que han sol·licitat la seva inscripció.

Atenent el nombre i entitat de les mateixes, fa esperar que el dit acte resultarà interessant, no solament pel nombre de màquines, sinó per la varietat d'aplicacions. Ultra estar representada dignament la indústria catalana i la d'algunes altres regions espanyoles, acudirán al concurs vàries cases franceses, ingleses, suïses, checo-eslovaques i americanes, ja sigui directament, ja per mitjà dels representants.

L'oficina organitzadora (Urgell, 187) facilita reglaments i tota mena de detalls.

Els dos Concursos d'animals de corral que la Mancomunitat celebrarà amb la collaboració de la Associació de Ramaders, el primer s'efectuarà el dia 27 de febrer a Prat de Llobregat i l'altre, probablement, el 13 de març a Vilafranca del Penadés.

Els anàlisis efectuats en el Laboratori de la Mancomunitat durant el passat mes, son:

Terres de conreu, 2; Anticriptogàmics i insecticides, 1; Adobs, 37; Vins i similars, 35; Aliments diversos, 6; Diversos, 19; total, 99.

Aquests anàlisis comporten els següents treballs:

Determinacions quantitatives, 217; Números i relacions, 81; Certificats i informes, 9.

Per compte dels Serveis Tècnics d'Agricultura s'han analitzat 6 mostres: dues de farines, una de pel·lícules de pinyola i tres de dejeccions d'animals.

El dia 6 de març s'efectuarà a Balaguer el primer Concurs de bestiar boví lleter. Per aquest Concurs la Mancomunitat hi destina 9,250 pessetes, i la Junta regional de Ramaders, 3,395.

Per al dia 3 de març es projecta també celebrar un Concurs de bestiar porquí, a Pons, semblant al efectuat darrerament a Ripoll.

Decididament el Concurs de bestiar boví lleter de la Plana de Vich se celebrarà el dilluns de Pasqua, dia 28 de març.

En vista de l'èxit obtingut pels Sindicats Agrícoles de Catalunya que van concórrer amb els seus fruits a la primera Fira oficial de Mostres de Barcelona, el cap dels Serveis d'Acció Social Agrària de la Mancomunitat de Catalunya invita, per mitjà d'una circular expedida a totes les entitats, a que concórrin a la que, segurament amb més esplendor, ha de celebrar-se els dies del 20 al 30 del proper abril.

I prega a totes les Corporacions de Catalunya que hi vulgui concórrer, que remetin llur adhesió a la Direcció dels esmentats Serveis (Urgell 187) per tot el dia 20 del present, a l'objecte de que puguin organitzar-se els treballs sense precipitació.

Les despeses que corresponguin a cada entitat, dependran del nombre d'adherits i s'anunciaran oportunament, una vegada recollides les adhesions.

Per D. Josep M.ª Rendé, Cap d'Acció Social Agrària s'ha donat una Conferència a Monjos sobre cellers cooperatius i crèdit agrícola.

Igualment ha visitat els Sindicats Agrícoles d'Ibars d'Urgell, Bellpuig, President del Sindicat Agrícola de Vilanova de Bellpuig, Sindicat

Agrícola de Balaguer i sa comarca, Unió de Pagesos de Balaguer, Sindicat Agrícola de Sant Antoni Abat de Tortosa, per a estudiar la manera d'introduir Sindicats al mercat de Barcelona que, contribuint a l'abaratiment de les subsistències, tinguessin un mitjà per a col·laboració dels fruits que recullen.

Són en majoria els Ajuntaments que han remès les dades demanades pels Serveis de Ramaderia per a que servissin d'estudi per establir la fórmula de la nova tributació als escorxadors, la qual fórmula beneficiaria a l'ensem al productor i consumidor de carn.

L'alumne de l'Escola Superior d'Agricultura don Eduard Simó, ha estat en varies poblacions del Gironés, Baix Empordà i La Garrotxa, per a estudiar les races mediterrànies indígenes de gallines, oques i ànecs, per tal de preparar un concurs que es projecta celebrar a Girona.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els subscriptors

V. B. NAVARCLES.—Per conèixer la manera de combatre la *negrilla* de l'olivera, llegeixi el número 2 d'AGRICULTURA, corresponent al 20 de gener passat.

Respecte a la notícia queda complascut.—A.

A. LL. VILASSAR.—Hem rebut l'import de la subscripció que hem passat a l'administració. Respecte al retrac amb que reb la revista li demanem perdó. Confiem poder normalitzar l'envio en el mes entrant. Ens ocupem d'això.

Millor és que deixi el taronger en lloc separat per a que es faci més fort, plantant-lo en bona terra i en bona exposició. Cuidi'l per a que no li toqui el fred i regui'l amb cura. L'empelt l'ha de fer quan l'arbret té 3 o 4 anys, segons el seu desenrotllament. Després pot transplantar-lo en ple camp.

Començarà a produir als 2 o 3 anys d'empelt.

Les pomeres nascudes de llavor, convé empeltar-les. No obstant, de vegades, s'obtenen bones classes sense necessitat d'empelt. Però millor és no confiar-hi. Començaran a produir als 3 o 4 anys d'empelt.

Per cada porc, criat isoladament, es calcula que es necessiten uns 2 o 2,50 metres quadrats de superfície. Si es crien junts, aleshores pot reduir-se aquesta superfície a 1,50 metres cadascun. L'alçada no té gaire importància. Es dona la suficient per a que un home pugui passar còmodament. Les finestres es fan de manera que donguin bona llum a la cort, evitant que sigui excessiva. La menjadora ha de tenir uns 12 o 15 centímetres de fons.—T. T.

J. T. S. CIUTAT.—No puc donar-li cap dada sobre el procediment per a treure la fibra neta de l'ortiga, ni sé tampoc que existeixi cap obra que d'això s'ocupi.

Si acàs pot consultar: *L'Ortie*, Librairie centrale des sciences, J. Michélet, quai des Grands Augustins, 25, Paris. *Traité scientifique et industriel des plantes textiles*, Felicien Michotte.

S.

A, R. L. SERÒS.—Això mateix que passa a les seves terres ha passat a l'Urgell durant els primers temps de regar. En algunes terres el salitre ha desaparegut sol, a còpia de regar, en altres, en canvi, s'ha aconseguit la seva desaparició obrint valls d'una fondària variable — al rededor d'un metre — en les quals s'escola l'humitat excessiva enduent-se el salitre. D'aquesta manera l'aigua no queda enclotada, sinó que marxa cap als desaigües emportant-se dissolt el salitre. Crec que és aquest el procediment que ha d'emprar vostè.

No cal fer l'anàlisi de la terra.—T. U. S.

Oliveres Arbequines

BON PLANTER I PREUS MOLT ECONOMICS

JOAN VALLÉS ESTRUCH

VALLBONA DEL PENEDÈS

SOFRE

FLOR-MOLT
: TERRÒS :

Grans refineries a Tarragona de la

Union Sulphur Co., S. A. E.

Representants de la UNION SULPHUR Co.,
de Nova York i de les RAFFINERIES INTER-
NATIONALES DE SOUFRE, de Marsella.

PRODUCTES GARANTITS

99 per 100 de puresa per els més importants
LABORATORIS D'AGRICULTURA

A D O B

Noves aplicacions del

SOFRE VERGE

99 per 100 de puresa com a

FERTILITZANT

INFORMES TÈCNICS: Secció agronòmica de la «Union Sulphur
Company, S. A. E.», Conde de Romanones, 5 i 5. — MADRID.

PREUS: Apartat 10.-TARRAGONA i oficines MADRID, Velázquez, 64, des del 1.º de gener 1921

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

ARBRES

Selecció d'arbres per a repoblació de riberes

Plançons de POLLS BORDILS

reconeguts en el XIV Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear, com una de les classes de població de major producció

Carolines - Plàtans - Acàcies

Albes - Pollancs de totes classes

.....

Miquel Bosch Batlle
BORDILS (Girona)

SINDICATS AGRÍCOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14
BARCELONA

TÉ ESTABLERTA
UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

CONSTRUCCIONS AGRARIES

OFICINA TÈCNICA

Projectes : Pressupostos : Avant-
projectes : Avant pressupostos
Consultes : Estudis preliminars

Director: Cèsar Martinell
ARQUITECTE

BARCELONA
Rambla de Catalunya, 122
VALLS
Arrabal Castell, 47

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Deu vostè

per a obtenir millor resultat en el tractament contra el «*mildew*» de la vinya, aplicar el

CALDO BORDELE'S

“ENOL”

i economitza el producte i farà millor treball si l'aplicació és feta per mitjà dels aparells pulveritzadors ECLAIR Vermorel i EXCELSIOR Gobet, legítims.

VICENS VILA CLOSA

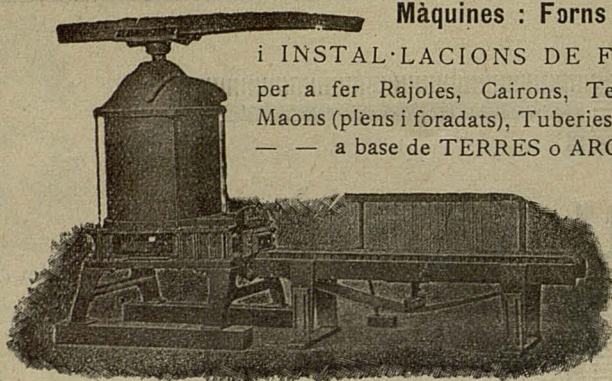
(Successor de Kegels i Vila)
Passeig de Gràcia, 88 : Telèfon 1338 G.

BARCELONA

Demani
prospectes

Maquinària viti-vinícola : Productes enològics i anticriptogàmics.

En dirigit-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

Màquines : Forns : Accessoris

i INSTAL·LACIONS DE FÀBRIGUES
per a fer Rajoles, Cairons, Teules, Totxos,
Maons (plens i foradats), Tuberies o Canonades,
— a base de TERRES o ARGILES —

PREMSES,
AMASSA-
DORES,
MOLINS,
MATXA-
CADORES,
GARBE-
LLADO-
RES

Màquina, moguda a força animal,
fabricadora de materials d'edificació, amb fangs o argiles

MESCLA-
DORES de
morter, etc.

Instal·lacions de FABRIQUES de CALÇ i CEMENTS

Màquines i Motllos per a
fer: BLOCS, MAONS, CO-
LUMNES, CORNISES i al-
tres objectes d'ornamenta-
ció amb CIMENT i ARENA

ESTUDIS i PROJECTES

J. F. Villalta, c. E.

(Apartat de Correus)

BARCELONA

OLIS

COMISSIONS i
REPRESENTACIONS

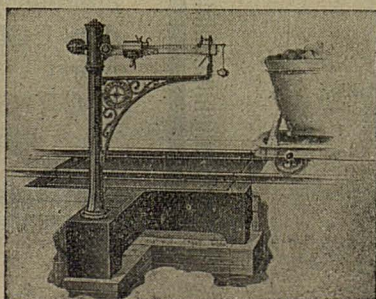
LISINI ANDREU

Comerç, 3 : LLEYDA : Telèfon 411

BÀSCULES ARISO

SANS, 12 : BARCELONA

LES UTILITZEN EN QUASI TOTS ELS
SINDICATS, MAGATZEMS D'OLIS I
VINS I INDÚSTRIES, PER LLUR DU-
RACIÓ SEGURETAT I EXACTITUD

Bàscula model 253 per a pesar vagonetes

Caixes d'acer per a guardar valors

PER A OBRIR AMB CLAU I SENSE CLAU

Demanin-se dibuixos i preus a

ARISÓ : Sans, 12 : BARCELONA